

Instytut Pamięci Narodowej - Szczecin

<https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/aktualnosci/200055,Uroczystosci-upamietniajace-ofiary-zbrodni-katynskiej-z-udzial-em-premier-Estonii.html>
03.05.2024, 08:49

Uroczystości upamiętniające ofiary zbrodni katyńskiej z udziałem premier Estonii oraz prezesa IPN - Warszawa, 11 kwietnia 2024

W 84. rocznicę zbrodni katyńskiej, premier Estonii Kaja Kallas oraz prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki złożyli kwiaty pod Krzyżem Katyńskim w Dolince Katyńskiej na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

Uroczystości rozpoczęły się od odśpiewania hymnów Estonii oraz Polski. Po powitaniu gości głos zabrał prezes IPN dr Karol Nawrocki:

W dniu 13 kwietnia 1943 roku ogłoszono potworną wiadomość. To właśnie wtedy odkryto szczątki tysięcy obywateli II RP. W Lesie Katyńskim pod Smoleńskiem, w zachodniej części Rosji, odkryto masowy grób. Spoczywali w nim oficerowie Wojska Polskiego i innych służb mundurowych – rozpoczął swoje przemówienie prezes IPN.

Podkreślił, że winni za tę zbrodnię nigdy nie zostali ukarani, co więcej sama zbrodnia miała pozostać niewykryta. Gdy wiadomość o niej dotarła do opinii publicznej, Sowieci stanowczo zaprzeczyli, że są za nią odpowiedzialni:

Przez wiele lat Katyń był symbolem tragedii Polaków podczas II wojny światowej. Sowieckie kłamstwo o zbrodni katyńskiej stało się kłamstwem założycielskim komunistycznych rządów w zniewolonej Polsce. Po 1945 roku kłamstwo katyńskie pozostawało częścią oficjalnej komunistycznej propagandy, przez ponad cztery dekady, aż do upadku sowieckiego reżimu.

Wyraził także zobowiązanie do kontynuowania procesu dekomunizacji oraz przypomniał o odpowiedzialności za upamiętnienie ofiar i dążenie do prawdy.

Fakt, że – podobnie jak premier Kaja Kallas – znalazłem się w gronie osób ściganych przez Federację Rosyjską, w żaden sposób nie zahamuje tych działań. Wręcz przeciwnie, traktuję to jako czynnik motywujący – dodał na koniec dr Karol Nawrocki.

Kulminacyjnym momentem uroczystości było złożenie wieńców pod Krzyżem Katyńskim.

W wydarzeniu uczestniczyli także m.in. ambasador Estonii w Polsce Miko Haljas, prezes Komitetu Katyńskiego Andrzej Melak oraz dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej IPN

Agnieszka Jędrzak.

Organizatorem uroczystości był Instytut Pamięci Narodowej.

***

Obejrzyj spot „Katyń - sowiecka zbrodnia nieosądzona”

Instytut Pamięci Narodowej rzuca światło na jedną z najciemniejszych kart historii Polski – zbrodnię katyńską. Wiosną 1940 roku doszło do masowej eksterminacji polskich jeńców przez NKWD. Ten spot podkreśla długoletnie zaprzeczanie przez Sowieców odpowiedzialności za zbrodnię oraz próby zatarcia prawdy przez umacnianie żelaznej kurtyny i wznoszenie obiektów upamiętniających sowieckich zbrodniarzy.

Materiał filmowy zwraca uwagę na trwające od lat wysiłki IPN i instytucji w innych krajach byłego bloku sowieckiego w usuwaniu symboli komunistycznej opresji, które uwłaczają pamięci ofiar zbrodni katyńskiej i komunizmu. W reakcji na proces dekomunizacji Federacja Rosyjska umieściła na liście osób ściganych postacie, takie jak prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz premier Estonii Kaja Kallas, pokazując tym samym, jak bardzo reżim Putina broni zbrodniarzy, w przeciwieństwie do cywilizowanego świata, który czci niewinne ofiary.

***

Polskę i Estonię w najnowszej historii łączą podobne doświadczenia. Niemiecko-sowiecki pakt o nieagresji, zwany paktem Ribbentrop-Mołotow, podpisany 23 sierpnia 1939 roku, odcisnął piętno na obu państwach. Na ponad pół wieku znalazły się w strefie wpływów imperializmu sowieckiego. Integralną częścią paktu był tajny protokół, który rozgraniczał strefę wpływów niemieckich i sowieckich w Polsce, w państwach bałtyckich oraz w Rumunii.

Na jego mocy część ziem polskich, a także Estonia zostały włączone do ZSRS.

***

Mając na względzie wspólne z Estonią doświadczenia w problematyce dekomunizacji przestrzeni publicznej, Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN przygotowało materiał filmowy zatytułowany „[Decommunization of Public Space](#)”.

Dowiedz się więcej:

- [Portal tematyczny – Katyń 1940](#)
- [Zbrodnia katyńska – materiały na portalu Przystanek Historia](#)
- [Infografiki historyczne – zbrodnia katyńska](#)
- [Wirtualna paczka historyczna o zbrodni katyńskiej](#)
- [Publikacje IPN na temat zbrodni katyńskiej](#)
- [Informacje dotyczące śledztwa w sprawie zbrodni katyńskiej](#)
- [Artykuł dr. Karola Nawrockiego: Kto nie z nimi, ten faszysta](#)
- [Artykuł Jacka Sawickiego: Jak powstała Dolinka Katyńska](#)

Dekomunizacja przestrzeni publicznej - działania IPN:

- [Oświadczenie Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej w sprawie dekomunizacji przestrzeni publicznej](#)
- [Badanie opinii publicznej na temat demontażu komunistycznych obiektów propagandowych poświęconych Armii Czerwonej w Polsce](#)
- [IPNtv: Dekomunizacja przestrzeni publicznej](#)